

הזורעים בעמל, במהירות הסילון יקצורו: חלוקת רכוש בעת פירוק שותפות

הלל אביחי (PhD;LL.B)

כאשר אחד מבני הזוג מגיע למסקנה כי רצונו בפירוק השותפות, קיימות דרכים רבות כיצד לבשר לצד השני על רוע הגזירה. ואולם, להחלטה על פירוק השותפות נכנסים איך לא- היבטים כלכליים:

שלהבת ונריה ניסאו בשנת 2006. השניים, כמו מרבית הזוגות הנישאים פתחו חשבון משותף. הכנסתם המשותפת נמצאת בחשבון משותף אחד וכן- גם האוברדראפט משותף...

שלהבת החליטה לפרק את החבילה, ולשם כך שכרה עו"ד מוביל בתחום (ובכך החל למעשה מחול החרבות...) מהיכן תממן שלהבת את שכר טירחת עו"ד? ניחשתם נכון- מהחשבון המשותף...

בין אם סיפרה שלהבת לנריה על החלטתה ובין אם לאו, ונריה גילה זאת אחרי שקיבל "מתנה" בדואר רשום (עם אישור מסירה) בדמות תביעות שונות הנוגעות לפירוק השותפות, טבעי וצפוי שכעת גם נריה מבקש להסתייע בעו"ד מוביל, ושכר הטירח- בהתאם. אופס! מצב החשבון המשותף בכי רע! שלהבת משכה סכומי כסף גבוהים כדי לשלם לעו"ד אותו לקחה לייצגה בתביעת הגירושין. נריה מגלה שאין די כסף בחשבון המשותף.

נריה יכול לנסות ולפדות את חסכונותיו. אך שוד ושבר! שלהבת הטילה עיקול על חשבונותיו ובכללן- קרן הפנסיה, קרן ההשתלמות והפיקדונות הרשומים על שמו. נריה ייאלץ לחפש מקור מימון אחר (הורים, חברים, דודים...).

צחוק הגורל הוא- שחשבון משותף אשר נועד לאפשר זוגיות ראויה, הפך לנשק חד-כווני בכיוון ישיר...

דוגמא אחרת נוגעת לעניין שינוי אורחות חיים בהגיע ההחלטה על פירוק השותפות: שלום החליט להיפרד משלומית. מרגע שהחלטתו גובשה, החל שלום בחגיגת קניות (כפיצוי על שנות חיים בצמצום או בשל תחושת "אכול ושתה כי מחר נמות..."). זהירות! אם שלומית תוכל לתעד ולהוכיח כי סבבי הקניות ובכללן קניות חריגות נעשו לאחר שהחליט להפרד ממנה, תוכל לדרוש ממנו כי ישא בתוצאות של חשבון הבנק (הנושק לחשבון מוגבל...), זאת בשל ניצול- יתר של מסגרת האשראי. במילים אחרות- חשבון משותף אינו אמור להעניק לצד אחד את הזכות לעשות בו כרצונו.

ECR גישור הסכמי חוץ-משפטי

מען: אלול 9, מודיעין . טל/פקס: 08-6526508 נייד: 052-8818616

דוא"ל: ha6669@zahav.net.il למידע נוסף: www.ex-court.co.il

אמנם בדוגמא של שלהבת ונריה, מדובר במעשה שאינו ראוי, אולם מסופקני אם נריה יוכל להשתמש בטיעון כזה או אחר בבית המשפט. מנגד, שלומית תוכל לדרוש כי בית המשפט יתן את דעתו לחגיגות הקניות של שלום ואשר התנהלות זו שלו החלה מרגע שהודיע לה על רצונו בפירוק השותפות וכי שלום נישל אותה מיכולתה להיעזר ביצוג משפטי ראוי, וכי סבבי הקניות מעידים על רצונו בריקון הנכסים המשותפים, בבחינת כמה שיותר, כמה שמהר.

הערת אגב: בשום מקום בתורה לא נמצא סימוכין לכך כי חשבון משותף הינו בבחינת מובן מאליו וכלל ברזל למיסוד שותפות. חשבון משותף אפשרי רק כששני הצדדים תורמים ממרצם ומפירות עבודתם, וכי ההכנסה משמשת אותם ביומיום. אין פסול כי צד אחד ירכוש לעצמו חולצה. רכישת חולצה אחת לחודשיים במהלך נישואין הינה דבר אחד. רכישת עשרים חולצות בחודש, חמישה שעוני יוקרה ובילוי עם חברים במלונות בסופי שבוע וכל זאת על חשבון החשבון המשותף, כאן יש בהחלט מקום לבית המשפט ליתן על כך את הדעת.

חשבון משותף אינו בסיס הכרחי לזוגיות. לעיתים חשבונות נפרדים (והדבר נכון שבעתיים כשאחד מבני הזוג מנהל עסק - אז הפרדת חשבונות הינה הכרחית!) עשויים למזער מתחים ומריבות. כך, כל צד אמנם מחויב להוצאות משק הבית, אך אינו נזקק לקורס ניהול סיכונים טרם החלטתו לרכוש לעצמו חולצה...

הוא הדין לגבי מקורות הון נוספים: ראוי ומכובד כי הצדדים יחשפו את כלל מקורות ההון הנוספים שנצברו במהלך חייהם המשותפים. במקרים בהם צד אחד מבקש להבריח נכסים או מסרב לשתף פעולה בהצגת מקורות ההכנסה, עשוי בית המשפט, לבקשת הצד האחר, להורות על חשיפת מסמכים. מחזות הזויים במסגרתם הצדדים עסוקים בלהט באיסוף, צילום, הסלקה, לעיסה, גריסה והשמדה של מסמכים המעידים על ממון עלום שנצבר במהלך חיי השותפות אינם מדע בדיוני. על פניו, נכסי הצדדים אמורים להתחלק שווה בשווה, הן לגבי זכויות והן לגבי חובות.

תופעה ידועה היא כי בהגיע ההחלטה על פרידה, יעשו הצדדים כל שאל ידם כדי שלא לחשוף או לחלק את הנכסים הממוניים המשותפים. הדבר מקבל משנה תוקף כאשר ישנו פער משמעותי בין הכנסות הצדדים ובין זכויות פנסיוניות כאלו ואחרות של אחד הצדדים. כבר אמרו חז"ל כי מרבה נכסים-מרבה דאגה...

אדם מסתיר כשיש לו מה להסתיר. אדם הגון אינו מסתיר דבר. ואם אחד הצדדים מחטט בניירת של האחר כדי למצוא ממון עלום, מוטב שידאג להחזיר את הניירת בצורה מסודרת למקומה. אם חטטת ולא מצאת, לפחות סדר אחריך...עניין של נימוס בסיסי. נשמע הזוי? בכל צחוק יש קורטוב של רצינות.

החלטתם על פרידה? עשו זאת תוך החלטה משותפת ובכבוד הדדי. צד הפותח בהליכים מאחורי גבו של הצד האחר, מכריז למעשה הכרזת מלחמה. הוסף על כך את העובדה שצד אחד שכר שרותי עו"ד מוביל ושילם מכספי הקופה המשותפת- הרי שצעד כזה עשוי ליצור תבערה רבתי. נישאתם בכבוד? היפרדו בכבוד! לא אסיים מבלי לצטט פתגם עם מוסר השכל: "כשהייתי קטן-חשבתי שכסף זה הכל בחיים. כשבגרתי- הבנתי עד כמה הדבר נכון" (אוסקר וויילד).

גירושין בהסכמה ובכבוד הדדי יעלו אלפי שקלים בלבד ויאפשרו ערוצי תקשורת פתוחים בעתיד. גירושין בסגנון מלחמת העולמות יעלו עשרות ואף מאות אלפי שקלים, וברוב המקרים ינפצו כל סיכוי לתקשורת עתידית ישירה בין הצדדים. חישבו כמה כסף יכלו הצדדים לחסוך בהסכם ובכבוד הדדי? דמיינו כי הכסף שהיה נחסך היה מופנה לרווחת ילדיכם המשותפים ואף להבטחת עתידם הכלכלי? ואולם בני אנוש אנו. כשהרגש מדבר- ההגיון נדחק הצידה, וכשנקמה מדברת-המחשבה נעצרת.

עצתי לזוגות המתגרשים:

זרעתם הכנסה בעמל? חלקו בשקיפות מלאה את השלל!

